

Explicar la mort, per Josep M. Solà

Dg, 10/06/2012 per Catalunya Religió

[L'opinió publicada](#)

En el text de la carta als Hebreus que llegim a la segona lectura d'aquest diumenge, s'hi troben expressions com sacrifici, ofrena, aspersió de sang o cendra, redimir. És un llenguatge estrany pel lector modern de la Bíblia. Amb quina finalitat l'autor les ha introduït en el text? Com han de ser compreses en l'actualitat. És el comentari d'avui, quan l'Església celebra la solemnitat del Corpus, que ens fa Josep M. Solà.

EXPLICAR LA MORT

A la segona lectura d'aquest diumenge es llegeix un text (Hb 9,11-15) de la carta als Hebreus, que és el nucli de tot el que es diu sobre Jesús en aquest llibre bíblic. El text vol mostrar la superioritat del sacerdoti de Jesús sobre qualsevol altra forma de l'exercici sacerdotal i ho fa, establint una comparació entre el sacrifici jueu del gran dia de l'expiació, -el Iom Kippur- i la mort de Jesús a la creu presentada com un sacrifici.

L'autor té molt presents els dos grans sacrificis del dia de l'expiació: el del vedell, que el gran sacerdot havia d'ofrir pels pecats del poble i el del boc expiatori, que s'avia al desert carregat amb els pecats del poble (Lv 16,15.21.22). Hi ha, a més, una referència al sacrifici de la vaca roja. Aquest estrany sacrifici està descrit a Nm 19. La llei cerimonial jueva preveia que, si algú tocava un cos mort, quedava impur i, en conseqüència, exclòs del culte i tot el que entrava en contacte amb aquest cos mort o tothom qui el tocava quedava contaminat. A fi de restablir l'estat de puresa s'havia previst un sacrifici, consistent en matar una vaca roja fora del campament. El gran sacerdot espargia la sang de la vaca set vegades davant el tabernacle. Es cremava la vaca i les cendres, que en quedaven, es deixaven fora del campament, després d'aspersir amb elles els impurs. L'autor d'Hebreus entén que la mort de Jesús és una superació total dels sacrificis del temple. Per començar hi ha un desplaçament local del temple es passa al cel. En segon lloc, Jesús en té prou amb un únic sacrifici, a diferència del gran sacerdot, que ho havia de fer una vegada cada any. I, sobretot, el valor qualitatiu de la seva sang, que, per descomptat, no és el valor de la sang de bocs i vedells.

Fins aquí veiem com l'autor d'Hebreus construeix i argumenta el seu discurs, però totes aquestes imatges de sacrificis, ofrenes, aspersions, purificacions i redempcions resulten estranyes a la mentalitat del lector modern dels textos escripturístics. Sonen a llenguatge mitològic superat. Poden malgrat tot dir encara alguna cosa?

Des de l'òptica del nostre món modern la vida i la mort es mostren sovint com dues realitats oposades, per no dir contradictòries. En canvi, per a l'ésser humà, avantpassat nostre en la història, entre aquestes dues realitats hi ha una relació de gran afinitat. El sacrifici, en tant que ritual que mata i destrueix la vida, atorga, paradoxalment, la fecunditat, fa créixer, dóna la vida. Vist així, vida i mort no són realitats contradictòries, sinó complementàries. La convicció de la bondat del sacrifici cruent apareix amb la cultura agrària. Amb el sembrar i recollir les

comunitats primitives van comprendre que la vida només pot sortir de quelcom que mor, i tota creació implica una transferència de vida. A través del sacrifici l'energia de la víctima es projecta sobre qui o què ha de ser creat.

Evidentment que l'autor de la carta als Hebreus es val d'un llenguatge molt carregat i complicat per afirmar una realitat molt senzilla: el valor de la mort de Jesús. Era necessari afirmar-lo davant els grups gnòstics que negaven la realitat de la mort de Jesús i el seu valor. Si, per definició, el sacrifici posa en relació els humans amb la divinitat, la mort de Jesús, explicada com un sacrifici, com una lliure i total donació a déu pot ser entesa com l'esdeveniment que obre el camí de la comunió dels creients a Deu. Explicada d'una o d'altra manera no es pot entendre Jesús sense la seva mort.

Festivitat del Cos i la Sang de Jesús
Diumenge 10 de Juny de 2012